

**7 DNI
PO SVETU**

TEŽAVE POČITNIŠKIH DOMOV NA ANKARANSKI OBALI

Kdo naj jih oskrbuje?

Nerazumljiva ravnodušnost koprskih preskrbovalnih podjetij — Ali »Emone« in »Pivoprometa« zadeva nič ne zanima? — Kdo naj odvaja smeti, kakor določajo sanitarni predpisi?

Alžirija je postala neodvisna! Sedemletni osvobodilni boj alžirskega ljudstva je tako dobil svoj epilog na referendumu, kjer se je 2. julija izreklo 99 odstotkov volivcev, med njimi tudi številni lojalni evropski priseljeni, za neodvisno Alžirijo. S tem je bil uresničen evanski sporazum med francosko vladom, začasna izvršna oblast pa bo vodila dejelo do volitve v parlament. S tem volitvami bo nedvomno tudi konec nekaterih nesporazumov, ki so nastali v sedanjem začasnem vladu. Medtem se nadaljuje tudi evakuacija francoskih čet. Od milijon francoskih vojakov je zdaj ostalo še 300.000 mož, češ leta dni pa na bilo v Alžiriji, ki ima sama močno in prekaljeno armado, samo še 80.000 francoskih vojakov.

Politična kriza v Braziliji je povzročila v tej južnoameriški državi resne nerede. Kot je znano, je novi premier Andrade sestavil seznam nove vlade, ki bi zavrgla neodvisno zunanjost politiko in ubrala reakcionarno smer na notranjem torisu države. Vendar je predsednik Goulart odločno zavrnil podpis vladne liste, pri čemer so ga podprli sindikati, ki so proglašili 24-urno stavko v podporo predsedniku Goulartu. Zoper reakcionarne poskuse Andradeja, glavnega zagovornika za ustavnitev desničarske vlade, bi v skrajnem primeru nastopila tudi armada, ki je podprla predsednika Goularta.

V Združenih arabskih republikah so zaključili vse priprave za ustavnitev. Arabske socialistične unije, nove enotne politične organizacije. Predsednik Naser, ki je govoril na zasedanju narodnega kongresa, je dejal, da morajo dosledno upoštevati vse izkušnje, ki so si jih pridobili pri dosedanjih poskusih ustanavljanja monžičnih političnih organizacij.

Personalne spremembe v vladi Demokratične republike Nemčije pomenijo vključitev novih ljudi, predvsem snanih gospodarskih strokovnjakov, v vodilne državne organe. Politični krog DR Nemčije so že pred časom napovedali, da bodo okrepili državni aparat, da bi tako kar najhitrejše premagali nekatere težave v vzhodnonemškem gospodarstvu.

Minuli ponedeljek se je začela v Kairu ekonomska konferenca držav v razvoju. Na tej konferenci, kjer bo okrog 200 ministrov, ekonomskih in finančnih strokovnjakov izmenjalo mnenja o kar najbolj učinkoviti začitici interesov razvijajočih se držav, bo sodeloval tudi opazovalec OZN. Tega pomembnega sestanka zastopnikov držav v razvoju se je udeležila tudi jugoslovanska delegacija. Skupno sodeluje na kairski konferenci 32 zastopnikov raznih držav iz vsega sveta, ki so pripravljene enotno nastopiti proti negativnim tendencam, ki ovirajo gospodarski razvoj in zunanjost trgovino razvijajočih se držav.

V Moskvi, kjer sta pretekli petek zaključili jugoslovenska in sovjetska parlamentarna delegacija razgovore, so podpisali sporazum o razširjeni gospodarskih odnosov. Podpisani sporazum dolgoč znatno povečanje blagovne izmenjave med obema državama v obdobju od leta 1963 do 1965. Hkrati sta se delegaciji pogovorili o problemih, kooperacije na področju industrije in tehnično-znanstvenega sodelovanja, ter se sporazumieli, da so še vedno neizkorisčene možnosti na tem področju.

V Ženevi je te dni med delegacijami ekonomsko-socialnega sveta največ govorila skupina »Desetletje razvoja OZN«. Kot je znano, so na zadnjem zasedanju Generalne skupščine OZN razglasili obdobje šestdesetih let kot »desetletje razvoja OZN«. V teh prizadevanjih prihaja posebno do izraza skupna dejavnost štirih držav-udeleženih kairske konference: Jugoslavije, Indije, Brazilije in Etiopije.

V dvorani nove palače v Kremlju je pričel z delom svetovni kongres za mir in splošno razrožitev. Več kot sto dežel iz vsega sveta zastopa na kongresu za mir 2000 delegatov, opazovalcev in govorilcev. Kremlj je pričel z delom svetovnega kongresa za mir in splošno razrožitev. Več kot sto dežel iz vsega sveta zastopa na kongresu za mir 2000 delegatov, opazovalcev in govorilcev.

Na ankaranski obali imamo zdaj 20 počitniških domov, med njimi tudi nekaj takih, ki obravljajo že nekaj let, ves ta čas pa še nismo mogli ali znali koristno urediti njihovega oskrbovanja. Težave z oskrbovanjem povzroča v prvi vrsti njihova oddaljenost od Kopra kot edinega središča, od koder je oskrbovanje mogoče, a mogoče je le z dovozi. Razen ene ali dveh izjem počitniških domov nimajo lastnih vozil. Blago bi jim morala dovajati koprsko podjetja sama. Prav tem pa je težava, in to deloma po krvidi samih domov, ki si niso znali ustvariti skupne organizacije, deloma in morda še več — koprskih trgovinskih podjetij. Prejšnja leta, in tudi lani, so si nekateri domovi dobavljali živilske potrebščine, pijače itd. celo iz krajev svojih podjetij vse do Ljubljane, Kranja in Maribora. To ni oskrbovanja samo dražilo, marveč je škodovalo tudi promet koprskih podjetij.

Ko se letos pričeli počitniški domovi odpirati, ni kazalo nič bolje kot prejšnja leta. Nekatera podjetja so pršnje za oskrbovanje kratko in malo odklonila, druga pa so jih otepala ali sta vila pretežke pogoje. Pri tem so pokazala veliko neelastičnost in

kor določajo sanitarna pravila.

Končno so na sestanku rešili tudi vprašanje kopanja v kopališču hotela podjetja »Adria« in vprašanje avtobusne postaje nad podjetjem. Stalni gostje počitniških domov morejo dobiti celodnevne vstopnice za kopališče, ki jim dovoljujejo večkratni prihod in odhod na dan. Glede postaje je občina že določila kredit za ureditev izogibališč. R. G.

Z otvoritve Turističnega urada v Postojni, kjer si prizadevajo, da bi že močneje utrdili pogoje za dober razvoj turizma

Turistični urad v Postojni

V prisotnosti številnih turističnih delavcev in drugih gostov, med katerimi je bil tudi predsednik ObLO Postojna Adolf Gerželj, so prejšnji tork popoldne svečano odprtli v Postojni nov turistični urad turistično oljevševalnega društva.

Ob otvoritvi urada — opravljal bo menjalno, informativno, propagandno službo v prid nadaljnega razvoja turizma na postojanskem kraškem prostoru — je govoril predsednik TD Postojna Edo Garzarolli. Med drugim je poudaril zlasti potrebo po intenzivnem ekonomskem uveljavljanju

turizma v gospodarstvu komune ter pri tem izrazil zadovoljstvo, da je Postojna po osemdesetih letih delovanja samostojnega turističnega društva končno dobila tudi svoj turistični urad.

Po otvoritvi so se gestje vpisali v spominsko knjigo urada in se zatem odpeljali še na ogled Campa hotela pri Pivki jami, kjer je turistično društvo letos s postavitvijo novih weekendov povečalo nočitvene zmogljivosti campinga ob 31 na 55 pokritih ležišč. Camp hotel predstavlja skupaj s sosednjim turističnim domom ter poklicnico Pivke jame, ki je zvez-

čer razsvetljen, čedalje privlačnejši turistično postojanko ne le za domače, pač pa predvsem za tute turiste, ki jih povrhu vsega močno privlačjujeta tudi sijajna klima in tihota mogočnih notranjinskih gozdov. (ma)

V ILIRSKOBISTRŠKI KOMUNI ZA DAN VSTAJE

V ilirskobistrški komuni se že pripravljajo na praznovanje dneva vstaje. Praznovanje bo nadve slovesno in množično, kajti zaradi slabega vremena so združili prazniki dneva borca s praznikom dneva vstaje.

Večje proslave na večer praznika bodo v Ilirski Bistrici, Jelšanah, Novokračinah, v Kuteževem, Starodu in drugod. V vseh ostalih vseh pa bodo slavnostne seje krajjevih organizacij SZDL. Na osrednji proslavi, ki bo na Partizanskem hribu pri Ilirski Bistrici, pa bodo sodelovali v programu nižja glasbena šola, pevci Svobode iz Ilirske Bistrike in borci garnizona JLA.

Razen tega bo v počastitev dneva vstaje priredilo ilirsko-bistriško AMD ocenjevalno vožnjo za pokal »Snežnik«, popoldne pa bodo organizirali razna športna tekmovanja. V Starodu ne bo nič manj slovesno, kajti sedanja razdrobljenost in neekonómno izkorisťevanje obalnih pekar načrtnost vplije na ustreznost pekarov načrtnosti.

Toda očitno je, da bo moral kmalu previdati posuh za skupne gospodarske interese obalnih občin ter številnih potrošnikov, kajti sedanja razdrobljenost in neekonómno izkorisťevanje obalnih pekar načrtnosti.

Omenjene okoliščine so torej glavni vzrok, da je koprsko pekarsko podjetje kljub 90-odstotni izkorisčenosti pekar na ugodnem ekonomskem položaju in jih tudi 47-milijonska investicija (18 milijonov lastne udeležbe) za ureditev nove pekarne ni ogrozila. To jih zagotavlja tudi stalno večanje realizacije, ki bo že letos znašala najmanj 230 milijonov dinarjev.

Tudi v Izoli je zmogljivost pekarne slab, izkorisčena, vendar ekonomski položaj tega podjetja ni tako zaskrbljujoč kot v Piranu, kjer se pekarsko podjetje opeta s težavami. Ker jih razen visokega odplačevanja anuitet brezimenje se precej visoki proizvodni stroški in stroški režilne storitve, je kajpak enotna kalkulacija cen pekarskih izdelkov za piranske pekarske podjetje komaj sprejemljiva.

Razumljivo, da bi boljše izkorisčenje obalnih pekar lahko zagotovili samo z zdržljivijo in enotnim eko-

V ČIGAVO KORIST TOLIKŠNA RAZKROPLJENOST PEKARN OB OBALI?

Visoki stroški, mršavi skladi

Potreba po zdržljivosti obalnih pekarov v enotno gospodarsko organizacijo je že večkrat prisla do veljave v obliki raznih predlogov, vendar se, žal, da danes še nihče ni potrudil, da bi tej pobudi izbrusil ost z ekonomskimi poskazateli in pod vrednostjo tega računa navedel tudi visoke režilne stroške treh uprav, ki krepoči brezimenje proračuna teh pekarskih podjetij ter visoko kot cokla na stroškovnih kalkulacijah. Kdo ve, kako drag krib bi jedil danes pri nas, če družba ne bi začela s tistimi koristmi potrošnikov ter določila temu osnovnemu življenskemu artiklu cen?

Primerne oblike zdržljivosti obalnih pekar bi pomenila najpomembnejšo pridobitev za te gospodarske organizacije same, kajti prihranek na rez-kih

skih stroških bi lahko pretopili v sklade, ki so — izjema je koprskih pekar — najbolj problematična finančna postavka izložka in predvsem piranskega pekarskega podjetja. Razumljivo, da bi ta, nikar ne majhen prihranek, omogočil močni in enotni gospodarski organizaciji modernizacijo obratov, sodobnejši transport kruha, enotna nabavna služba pa bi lahko bistveno znižala stroške za nabavo surovin in podobno.

Skratka — pred vrsto prednosti, ki bi jih lahko dosegli z zdržljivijo obalnih pekarov, ne bi smeli zatiskati oti niti v Kupru, kjer so sicer »na zeleni veji«. To jih je uspeло s smotrimi gospodarjenjem, ki je rezultiralo tudi predsednik ObLO Postojna Adolf Gerželj in predsednik občinskega odbora SZDL Postojna Jože Bizjak, ki je spomenik v Landolu pri Postojni posvetil v Landolu pri Postojni spomennik, ki stoji sredi vasi — načrti zanj je izdelal inženir DPD Svobode in JLA in Starodružni arh. Albert Sušnik —, so postavili načrte z lastnimi sredstvi, na spominski plošči pa se poleg posvetila v veržih vklešana imena naslednjih 11 umrlih: Stanko Rupnik, Alojz Doles, Stano Jelenko, Mirko Muha, Ivan Čuk, Janez Simončič in Anton Marinšek (padli v NOB), nadalje Matija Jager (umrl v internaciji), Ivan Bole (umrl kot talec), Jakob Jager in Janez Simčič (žrtvi fašističnega nasilja).

Svečanost ob otvoritvi spomenika je začela predstavnik krajevega odbora ZB NOV Miro Bole, ki je govoril predsednik

—

—

—

—

—

STANOVANJSKI SKLAD OBČINE KOPER

razpisuje naslednji delovni mestni:

1. DELOVNO MESTO RAČUNOVODJE 2. DELOVNO MESTO REFERENTA ZA NAJEMNINE POSLOVNICH PROSTOROV

Pogoji: za RAČUNOVODJO — srednješolska izobrazba z najmanj petletno praksjo v vodenju računovodskega poslova, za REFERENTA — srednješolska izobrazba. Prejemki bodo določeni po pravilniku o plačah. — Nastop službe po dogovoru. — Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. — Prošnje dostavite Stanovanjskemu skladu občine Koper, Vojkovo nabrežje. — Na njim pa je govoril predsednik

to dan po enoti proizvoda se je namreč storilnost izredno povečala — na obeh od 312 kg pekarskih izdelkov v letu 1960 na sedanjih 461 kg v osemih urah. Seveda je moč dosegati takšno storilnost samo v sodobni pekarni, kakršna je koprská, kjer so prav po zaslugu to sodobne pekarni visoke zmogljivosti lokalne specializirali vse tri pekarske obrate v Kupru za najbolj ustrezeno dejavnost. Koprská pekarna ima svoja obrata še v Skofiji in Jančah. Slednji obrat je sicer pasiven, vendar se jim vzdrževa, da bi pekarni splačala, kajti transverzni stroški bi krepko presegli proizvodne stroške.

Omenjene okoliščine so torej glavni vzrok, da je koprsko pekarsko podjetje v ugodenem ekonomskem položaju, vendar ekonomski položaj tega podjetja ni tako zaskrbljujoč kot v Piranu, kjer se pekarsko podjetje opeta s težavami. Ker jih razen visokega odplačevanja anuitet brezimenje se precej visoki proizvodni stroški in stroški režilne storitve, je kajpak enotna kalkulacija cen pekarskih izdelkov za piranske pekarske podjetje komaj sprejemljiva.

Celo zadnjemu laiku je znano, da imajo različna ozemlja različne pogoje za kmetiško proizvodnjo. Te pogoje določajo lega, kakovost, tel, podnebje, vodne razmere itd. Ce se sledi tega ozremo po posebnih značilnostih našega obalnega ozemlja, bomo brž ugotovili, da so drugačna, kar se nanaša na vrednost obalnih občin in na način uporabe načrtnih izdelkov. To velja za hruške, jabolka, slive (rigolde), breskev, marelke itd. Od vsega tega smo se lotili samo urejanja velikih nasadov breskev, pri tem pa smo zagregali isto zemljo, kar je vodilo do nezadovoljne rezultata. Zato je bilo potreben poseben način uporabe načrtnih izdelkov, kar je bilo možno, da bodo breskevi dobro učinkoviti. Načrtni izdelki so izdelovali v Hrvaški Istri, kjer so zasadili v skrbno izbranimi in odpornimi vrtastimi oljkami, ki so načrtni izdelki uspešni. Velike površine so tam posadili tudi s plemenitimi lesniki. Pri nas smo prvič komaj do poskušali. O vsem tem bi zato morali pogovoriti z različnimi tisti, ki bodo podprteli, da nepravilno uporabljajo v preteklih letih zagrešene napake. Ce tega ne bomo storili, se bomo čez čas spet znašli tam, kjer smo zdaj. R. G.

OBNOVLJEN OBRAT PORTOROSKE »ZACIMBE« V GRADISCU PRI OROVRU

Ko je oktober lani pogorelo v Gradišču poslopje samostojnega obrata podjetja ZACIMBE iz Portoroža, so takoj začeli z obnovno, zasilonim in začasnim obdobjem s prizoriščem v klinu dvoran v Orovru. Zdaj se gradbeni dela približujejo v koncu, vsa oprema in mehanizacija pa je tudi že pripravljena. Tako računa, da bodo začeli z normalnim proizvodnji v obnovljenem in mehaniziranim obratu že 1. avgusta letos. — V tem samostojnem obratu portoroske »ZACIMBE« bo zapostenih okrog 30 delavcev pri destilaciji eteričnih olj in žganih piščak ter v sušilnicu sadja, povrtnine in raznih domaćih čajev. Domala vsa proizvodnja tega obrata je namenjena izvozu. — Na sliki: novo poslopje v Gradišču.

Ko je oktober lani pogorelo v Gradišču poslopje samostojnega obrata podjetja ZACIMBE iz

CESTARJI SO SE PRVIČ PREIZKUSILI Z EKIPNIM NAČINOM CESTNE VZDRŽEVALNE SLUŽBE

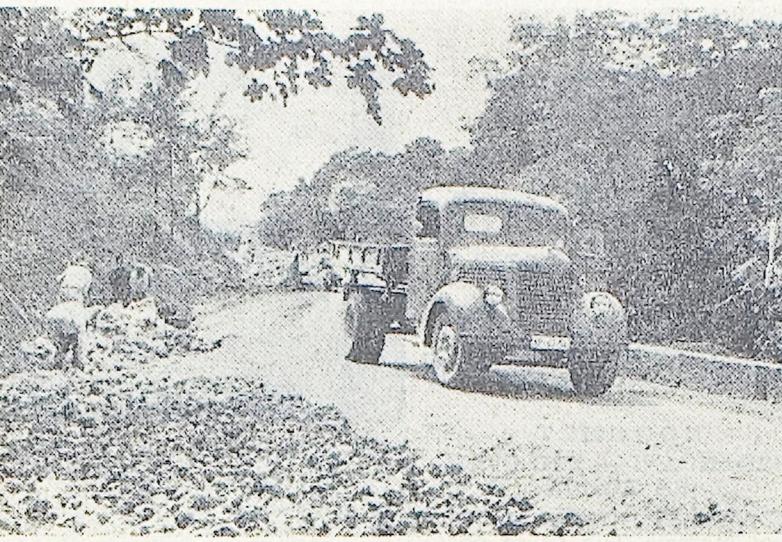
Polovičarstvo s pomanjkljivo opremo

Tudi koprsko cestno podjetje je po zgledu vzdrževalnih in preglednih cestnih služb v nekaterih evropskih državah uvedlo podoben sistem dela, ki pomeni v primerjavi z dosedanjim individualnim delom cestarjev vsekakor znaten napredok. Ta novost pa bi bila mnogo bolj učinkovita, če bi cestno podjetje razpolagalo vsaj z najnujnejsjo sodobno opremo za letelo pregledno službo, v kateri je 22 cestnih delavcev, ki jim je naložena naloga sistematičnega pregledovanja ter manjših posegov na vseh cestah I. in II. reda ter na vseh večnejših cestah III. reda. Toda kako nebogljena je takšna ekipa brez osnovne opreme — ustreznega avtomobila, sodobnega orodja, UKV oddajnika itd. — ni težko ugotovljati, kajti ekipa je v najboljšem primeru opremljena s kolesi.

Bolje kot vzdrževalna služba se obnesejo v danih pogojih ekipna investicijska dela, ko so se s koncentracijo dobršnega dela cestarjev koprskoga cestnega podjetja lotili pred nedavnim re-

konstrukcije ceste Sežana—Divaca in prepotrebnih obnovitvenih del na odseku ceste Razdro—Postojna, Resda ima ekipa za izkušnje pokazale, da ima kolektivno delo cestarjev vrsto prednosti, kot na primer bolj racionalno in ekonomično delitev dela in večji efekt, razen tega pa se cestno podjetje lahko ob tem sistemuh dela loti v lastni režiji večjih cestnih del, rekonstrukcij cest, gradenj raznih cestnih objektov itd.

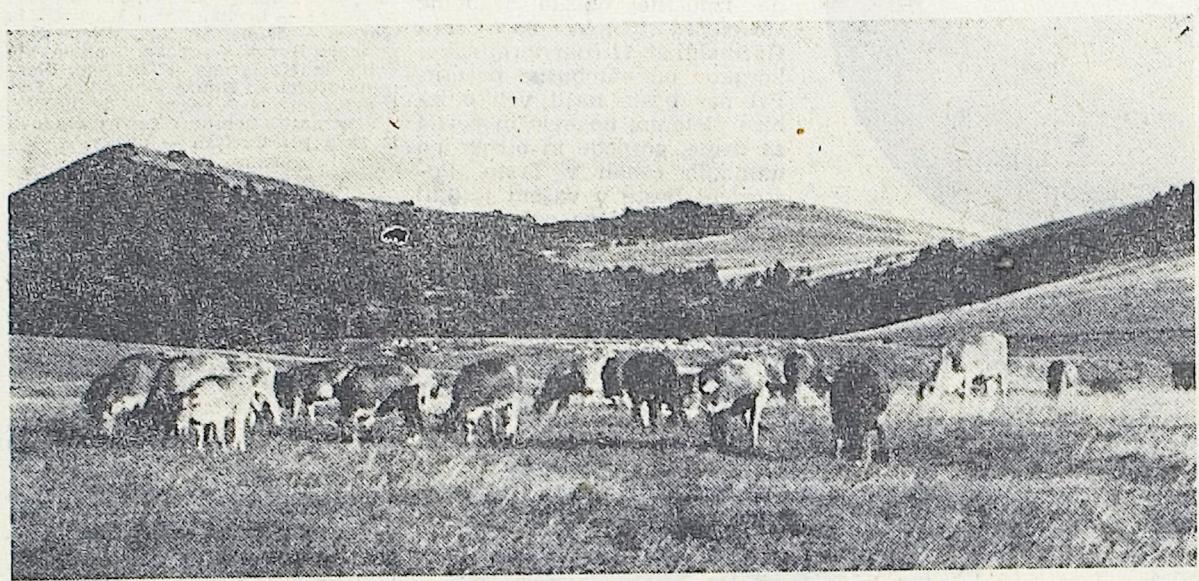
Cestarji sami pa pravijo, da se bodo še morali privaditi na ekipno delo, kajti večina se jih je moral za daljši ali krajišči čas ločiti od doma in v večini primerov do kočka zemlje. Toda čas zahteva svoje, pravijo cestni delavci, in predvsem temu se je treba prilagoditi. (bb)

Rekonstrukcijska dela na cesti Sežana—Divaca resda ne napredujejo dovolj hitro, toda marljiva ekipa graditeljev cestnega podjetja Koper ne skopari z močmi, da bo nova cesta zares sodobna in da se vozniški v boleto ne bodo že želi zaradi številnih ovinkov, saj je ta 10 kilometrov dolga cesta bila pravcate prispoloba Jare kaže ter je imela — reci in piši — 35 ovinkov

»SLOVENSKI JADRAN!«

naročite tudi svojem
in prijateljem v tujini!

MLADA ŽIVINA NA ZELENI VREMŠČICI

Kraški živinorejci so s svojimi dolinskih zadružnih hlevov tudi letos nagnali mlado živino na prostrane senožeti in pašnike, ki jih na Vremščici postopoma meliorirajo in urejajo. Že lani so na Vremščici prepasi čez sto glav mlade živinorejcev sprva obeta. A je razumljivo, ker so lani šele začeli z melioracijami ter so senožeti šele zasuli z umetnimi gnijili. Čeprav letos vreme došlo ni bilo tako prijazno, kakor je bilo tačas lani, je letošnja paša močnejša ter izdatnejša, sveža in sočna, ker je planinska travja poguala čez prejšnjo staro preperino. Letos bo na Vremščici za kakih petdeset glav več živine, v glavnem mlada živina, nekaj tudi molznic. Nabrali pa so živino malone z vsega sežansko-senožetskega Kraša, od Dolenjih vasi do Dutovell in Komna. Medtem ko so lani napajali živino neposredno v bazenih, so letos postavili ob bazene korita, tako da živina ne more v bazene ter ne taca po vodi, ki je na Vremščici poleti kaj dragocena stvar.

OPEKARNA ILIRSKA BISTRICA SE JE ZDRAŽILA S SGP PRIMORJE V AJDOVŠČINI

Novo gradivo za tipizirano zidavo

Ob koncu lanskega poslovnega leta se je znašla Opekarna Ilirska Bistrica z veliko zalogo opeke v vrednosti 4 milijone 920 tisoč dinarjev. Toda spomlad si izkoristili prodajne možnosti v reškem bazenu in sklenili toliko prodajnih pogodb, da bi bile zaloge kmalu še premajhne.

Vendar pa vsa ta uspešna komercialna manipulacija ni mogla izvleči podjetja iz težav, ki se kopijoče nekaj let, ker premajhni sklad niso dopuščali modernizacije proizvodnje, še manj pa novih investicij ali večjih rekonstrukcij. Letos so celo morali zaradi zastarelih naprav zmanjšati proizvodnjo na 3 do 4 milijone enot, preiti na eno izmeno in zmanjšati število zaposlenih. Da so lahko obdržali vsaj 60 ljudi, je bilo treba tudi nekoliko preusmeriti proizvodnjo; tako so začeli s cementnimi izdelki. Žal letos niti ne kaže preveč dobro s proizvodnjo opeke, ker so zaradi slabega vremena — to se sezono ovira vreme delo v vseh opekarneh — zelo pozno zakurili peč.

Za dalj časa pa so se ukvarjali v bukovški opekarni z zamisijo, da bi del svoje proizvodnje preusmerili, in sicer da bi začeli izdelovati iz kvalitetne gline, ki je imajo na pretek, posebni gradbeni material — vermkulit. Izdelali so analize, načrt za rekonstrukcijo in porabili za elaborat vsa sredstva svojih skladov, odpovedali so se vsaki deliti viška osebnega dohodka. Toda za to novo proizvodnjo bi bila potrebljena investicija 80 milijonov, s čimer pa delovni kolektiv ni razpolagal, pa tudi na občinskem ljudskem odboru ne. Ker bi pomenila proizvodnja vermkulita preusmeritev in modernizacijo vsega našega dosedanjega gradbenega sistema, so se zanj zainteresirala gradbeni podjetja. Najbolj resno se je ukvarjal z zadevo delovni kolektiv SGP Primorje v Ajdovščini. In tako je prišlo pred kramkim do združitve obeh podjetij.

Minulo soboto so izročili prometu 72 kilometrov dolg osek avtomobilske ceste od Zadra do Šibenika. Po dovršitvi odseka od Zadra do Šibenika je zdaj dograjena moderna avtomobilska cesta, brez prekinutev od Reke do Šibenika v skupni dolžini 326 kilometrov,

Razglednica iz Ilirske Bistrike

Dragi tovarisi,
Pred vami je boste zamerili, če tokrat ne boste pisala samo o preteči gospodarski, kulturni, prosvetni zdravstveni in ne vsem še takšni problemati, ampak da bom preprosto pripovedovala o srečajnih srečanjih s prebivalci Ilirske Bistrike.

Veste, do te odločitve me je pravilo nekaj prijaznih srečanj z neznanimi ljudmi in potem sem si rekla: kaj ko bi še bolj prekusa, da bodo lahko zdaj z vsemi čim gradnje.

Začelo je pravzaprav že na Kozini, kjer sem dobila sopotnik.

Delavec je, zidar, ki je vzel dva dala, pričakoval, da bi še k mestni v Ilirske Bistrico pomagat kosit.

Letos jim tako nagaja vreme, je reklo.

Pogovarjala sva se o vsem močem, tudi o plačah.

— Oblijubili so, da nam bodo zviziši, je zagotovil.

In služil je pri Kraškem zidarju, ki zida pri Kozini obmeleni blok.

Ko sva bila blizu Ohrova, mi je odpovedala na avtu že tako hrijava hupa.

Moralom bom takoj k mehaniku, sem potožila.

— Pokazal vam bom, kje je.

Pred mehanično delavnico v Ilirske Bistrici sem se komaj stala, med kamioni in cirkuski vozom s prikolico. Eden mehaniček je šel takoj z menjoi, da bi pomagal avtu spet do dobrega glasu. Na lepem je bilo poleg še nekaj kratkohlačevčev. Nič čudnega, saj sem po mehaničkovem načelu venomer pritisnila na hupo, kot bi delala reklama za cirkus. Fantje so si strokovnjaško ogledali avto v vseh strani, potem je eden prišel k mehaničku in mu pripotočil:

— Dobro ji popravi! Nima že pravega glasu. In že sem ga slišala, kako je zadal pojasnil:

— Fičko 750.

— Piše Zastava 600, se je upril.

— Tepec, tako napljejo v tovarni. Motor je 750, se ni dal moj zagon.

Mehanik me je medtem potoljal:

— Bolje ne bo!

In verjmite ali ne, sploh niso hoteli plačila, še napitnine ne fantje pa so si ogledali cesto in mali znamenje, da je prost.

Zelodec je opomnil, da je že precej pozna ura in da je še prazen. V čedni novi kavarni pred

pošto je bilo čisto prazno. Toda čeprav je radio igral sentimentalne popevke in je imela natašarica prijetno družbo, je takoj vstala in mi postregla. Pomislite, celo nejevolje ni kazala zaradi tega. Ko sem plačevala, sem jo vprašala:

— Kako, da je tako prazno pri vas?

— Oh, veste, ljudje delajo. Tuje pa se ustavljajo bolj spodaj pri Zmagi, kjer je tudi restavracija. Zvezcer je pa po polno.

Na vseh mizah v kavarni so bila obvestila o košarkarski tekmi. Se skozi okno je bilo videti v lepo urejenem in zelenem parku igrišče za košarko in vneti mladi rod, ki tolče žogo. In vprašanje »ste pri vas zelo vneti za košarko?« je bilo med popolnoma odveč.

Potem sem zavila z glavnim cestom, občudovala rože na oknih, cvetje na vrtovih in bila vesela snažnih ulic. Vpraševala sem za trgovine in urade, ljudje so bili ustrežljivi, celo košček poti so hodili z menoj, da bi mi lahko nazorneje počakali, kam moram zaviti.

— Gotovo ste prvič v Ilirske Bistrici, se je pozanimal student, ki je zdaj doma na počitnicah.

— Hm, niti ne, toda vsega pa vendar ne poznam, sem se izognila vprašanju.

V trgovinah sem si ogledovala blago in se zanimala za cene. Ni kdove kakšna razlika od loparskih, izbirja pa je nekoliko bolj skromna. Prodajalc si bili zelo vlijudi, čeprav najbrž nisem kazala videz kakugega resnega kupca. Večkrat sem slišala tudi običajen odgovor: — Dobimo! Toda to je problem vseh naših trgovin v Ilirske Bistrici ne more biti boljše, kot je drugje.

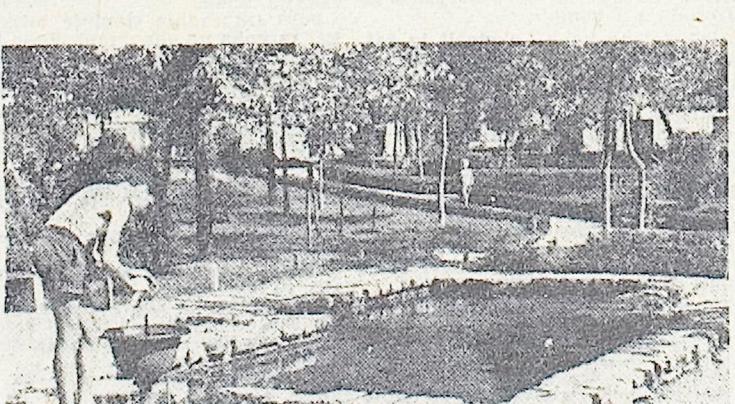
Stevilni domači in tudi turisti brizijo skozi Ilirske Bistrico proti Reki in Opatiji, redkodaj se ustavljajo. Skoda. Naleteli bi na prijaznost, ki je v marsikaterem izrazito turističnem kraju ni.

In vreme? — boste gotovo vprašali. Saj letos govorimo samo še o vremenu. Bilo je mrzlo in popoldne je tako neumileno lilo, da je celo avtomobile s tuji registrskimi tablicami minilo veselje, da bi prehitevali na cesti kjer koli in za vsako ceno.

Ne, več o vremenu pa ne bom pisala. Ce pa kdaj potujete skozi Ilirske Bistrico, se ustavite, vam za!

Lepo pozdrave!

ZDENKA

Počitniški prizor iz lepo urejenega in zelenega parka v Ilirske Bistrici, kjer je tudi igrišče za košarko

7 DNI DOMA

■ Na podlagi odloka ZIS o smernicah za uporabo splošnega investicijskega sklada za investicije v kmetijstvu je Jugoslovanska kmetijska banka izdala več navodil, na podlagi katerih bodo republike banke avtonomnih enot in komunalne banke dajale zainteresiranim kmetijskim organizacijam kreditne iz tega sklada. Jugoslovanska kmetijska banka je določila tudi pogoje, na osnovi katerih bodo kmetijske organizacije lahko najemale kreditne zahteve za proizvodnjo vseh kmetijskih pridelkov in za tehnične name, izvzemljene izgraditev večjih hidrosistemov.

■ Po obvestilih uprave mednarodnega sejma tektila in tekstilnih strojev v Leskovcu so v prvih dneh razstavljavci sklenili za 7,2 milijarde dinarjev zaključkov. Sejem v Leskovcu si je v prvih šestih dneh ogledalo skupno 50.000 ljudi.

■ Pretekli petek so v Kragujevcu svetčeno odprli novo tovarno zavodov »Crvena zastava«. Tekoči trak v novi tovarni je pognal podpredsednik ZIS Aleksander Ranković, ki je v svojem govoru med drugim zelo zadovoljivo ocenil koristno gospodarsko sodelovanje z italijanskim podjetjem Fiat. Prostor na katerem stoji nova tovarna, meri 430.000 m², prostor tovarniške dvorane same pa 77.000 m². V zgraditve tovarne in nakup opreme je bilo investiranih 26 milijard dinarjev. Sicer pa je to ena prva tovarna v naši državi, ki se lahko po sinhroniziranem načinu proizvodi vključi v mednarodno proizvodnjo motornih vozil, v bližnjih prihodnostih pa se bo po proizvodnih stroških lahko približala svetovnemu povprečju stroškov za proizvodnjo avtomobilov. Tovarna v Kragujevcu, ki je ena izmed petih tovarn v sklopu zavoda »Crvena zastava«, bo prvi izdelovala letno 32.000 vozil.

■ Na zadnjem seji Izvršnega sveta Ljudske skupinice LRS je IS dal soglasje k pogojem za ustanovitev komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja, ki jih je predpisal Republiški svet za socialno zavarovanje. V skladu s temi pogoji se lahko komunalna skupnost ustanovi za območje ene ali več občin, če je zagotovljeno uveljavljanje osnovnega zdravstvenega zavarovanja. Kot pogoj velja tudi zahteva, da je do ustanovitve komunalne skupnosti socialnega zavarovanja upravljena ena ali več komunalnih skupnosti, ki je na tem območju najmanj 15 tisoč zavarovancev in če stroški poslovanja zavoda na enega zavarovanca ne presegajo stroškov na enega zavarovanca v republiki več kot za 20 odstotkov.

■ Tudi letos je bila v izseljenškem tednu tradicionalna prireditev na Otočcu pri Novem mestu, kjer se je zbral večje število naših rojakov iz Amerike. Zamišljeni piknik na prostem je žal zaradi slabega vremena odpadel, kljub temu pa je potekalo praznovanje, ki so se ga udeležili tudi številni ugledni domači gostje, v prisrčnem vzdružju. ■ Jugoslovanska investicijska banka je po zaslugu znatne skrbi v sodelovanju zavodov skupnosti občin, krajevinskih skupnosti, KO SZDL, šolskim skladom in svetovalni zaščitni skupnosti socialnega zavarovanja, ki jih je predpisal Republiški svet za socialno zavarovanje. V skladu s temi pogoji se lahko komunalna skupnost ustanovi za območje ene ali več občin, če je zagotovljeno uveljavljanje osnovnega zdravstvenega zavarovanja, ki je na tem območju najmanj 15 tisoč zavarovancev in če stroški poslovanja zavoda na enega zavarovanca ne presegajo stroškov na enega zavarovanca v republiki več kot za 20 odstotkov.

■ Tudi letos je bila v izseljenškem tednu tradicionalna prireditev na Otočcu pri Novem mestu, kjer se je zbral večje število naših rojakov iz Amerike. Zamišljeni piknik na prostem je žal zaradi slabega vremena odpadel, kljub temu pa je potekalo praznovanje, ki so se ga udeležili tudi številni ugledni domači gostje, v prisrčnem vzdružju.

■ Jugoslovanska investicijska banka je po zaslugu znatne skrbi v sodelovanju zavodov skupnosti občin, krajevinskih skupnosti, KO SZDL Postojna Jožeta Bizjaka v večurni plodni razpravi spregovoril o nekaterih konkretnih in najaktualnejših načinih sodelovanja. Zavod je bil posredovanje za poslovne poslovne zavodov, ki jih je pod vedenjem predsednika SZDL Koper Gustav Guzej.

Udeleženci plenuma so po izčrpnom referatu predsednika občinskega odbora SZDL Postojna Jožeta Bizjaka v večurni plodni razpravi spregovorili o nekaterih konkretnih načinih sodelovanja. Zavod je bil posredovanje za poslovne zavodov, ki jih je pod vedenjem predsednika SZDL Postojna Jožeta Bizjaka v večurni plodni razpravi spregovorili o nekaterih konkretnih načinih sodelovanja. Zavod je bil posredovanje za poslovne zavodov, ki jih je pod vedenjem predsednika SZDL Postojna Jožeta Bizjaka v večurni plodni razpravi spregovorili o nekaterih konkretnih načinih sodelovanja. Zavod je bil posredovanje za poslovne zavodov, ki jih je pod vedenjem predsednika SZDL Postojna Jožeta Bizj

»DELIKATESA« OSKRBUJE IZLETNIKI TOČKI

Savudrija in Kanegra

V nedeljo je trgovsko-gostinsko podjetje »Delikatesa« iz Pirana odprlo dve novi poslovalnici, in sicer v Savudriji in v Kanegri. Oba kraja sta priljubljeni izletniški točki za turiste v Piranu in Portorožu. V Savudriji je mogoče pristajati tudi z večjimi čolni, da pa bo pristajanje čolnov in jadrnic olajšano še v Kanegri, podjetje gradi lesen pomol, ki bo v nekaj dneh dograjen. Pristajanje čolnov ni problem v poletnih mesecih, ko so izletniki tako večinoma v kopalni oblikah in se torej lahko vkrcajo oziroma izkrajo tudi ob plitvih nabrežjih, kočenje čoln ne more popolnoma do obale.

Izlet na kopanje v Kanegro in Savudrijo so med turisti zelo priljubljeni, ker je voda zaradi kamnitne obale popolnoma čista. Po manjkljivost pa je bila v tem, da se človek nikjer ni mogel odzjeti s hladilno pijačo ali nasiti vsaj z malico. V poslovalnicah »Delikatesa« v teh dveh krajih bo odslej poskrbljeno za vse žeje na lačne z enako bogato izbiro vseh vrst pijač in jedi, kakor jih imajo na zalogi že druge poslo-

Šest zmag Postojne

V zadnjem delu tekovanj članov okrajne lige so bili doseženi naslednji rezultati: Postojna : Luka Koper 3:0, Sežana : Izola II 3:0, Prestranek : Luka Koper 3:0, Postojna : Prestranek 3:0, Jelšane : Prestranek 3:0.

Postojna v spomladanskem delu tekovanj ni izgubila nobene tekme in je tako preprčljivo zasedla prvo mesto, ki ji ga bo težko vzeti tudi v jesenskem delu.

I. REPUBLIŠKA KOŠARKARSKA LIGA

NEOPOREČNA ZMAGA PARTIZANA

Na sporednu zadnjega kola spomladanskega dela prvenstva v I. republiški košarkarski ligi je bilo v soboto zvečer v Ilirske Bistrice srečanje primskega predstavnika Partizana in Nanosa iz Postojne. Tekmo, ki sta jo sodila Ljubljanska Steiner in Varga, si je ogledalo kakšnih 300 ljudi.

Moštvi sta v najmočnejših postavah zaigrali sprva zelo nervozno, kar je bilo glede na njun plasman v ligi tudi pričakovati. Kljub naporom sibkeje postave Nanosa so Bistranci takoj v začetku krenili v močan napad in kmalu vodili s 13:4. Kasneje so rezultat povisili na 24:8 ter odsili na odmor z 18 točkami prednosti. Moštvo Nanosa je v prvem polčasu po nalogu trenerja igro zelo zavlačevalo. Ker pa mu takšen slog igranja očitno ne ustreza, ga je na trenutku celo zbezgal. K visoki razliki je po svoje pripomoglo tudi izredno slabo izvajanje osebnih metov.

V drugem delu igre sta moštvi zabiljali sproščeno in s hitrimi protinapadi dosegeli koš za košem. Nanos je kljub odločni obrambi domačiu poizkušal izenačiti. Ko je razliko že zmanjšal na 10 točk, mu je usodo zapetačil z odličnimi meti od daleč Lenarčič. Zmagali so zaslужeno Bistranci z rezultatom 64:46.

Naša predstavnica v ligi odhajata na polletni odmor vsak z dvanajstimi točkami ter s solidnim plasmanjem v gornjem delu prvenstvene tabele. (ma)

Premalo razumevanja za plavavce

Kljub težavnim pogojem se koprski plavavci v vaterpolisti pridno pripravljajo za bližnjo republiško prvenstvo, ki bodo v avgustu. Pod vodstvom trenerja Brozoviča vadi 50 plavavcev in pod vodstvom trenerja Sponze 15 vaterpolistov. Po približnih meritvah (točen izračun časov) je nemogoč zaradi neprimernega bazena (so časi posameznih tekmovavcev boljši od povprečnih lanskih). To velja zlasti za Korčico in Koršičovo, za Jazbeca in za Vergleza. 7

Ob vsem tem pa se seveda postavlja vprašanje, zakaj ni napovedan niti en plavalni dvoboj pred republiškim prvenstvom. Nekateri trdijo, da je vzrok v pomanjkanju sredstev. Mislimo, da takega vzroka za občino, kot je koprska, ne bi smelo biti. Da in drugi forumi, gospodarske organizacije in drugi toliko sredstev, da bi recimo organizirali skromen dvoboj s Piranom, Rovinjem ali Umagom, je pa res

Zadnje in predzadnje mesto pa si delita drugo moštvo Izole in Luka Koper.

Lestvica po končanem spomladanskem delu:

Postojna	6	6	0	18:4	12
Sežana	6	4	2	15:8	8
Jelšane	6	4	2	13:8	8
Koper	6	3	3	13:11	6
Prestranek	6	2	4	8:14	4
Luka Koper	6	1	5	5:16	2
Izola II.	6	1	5	5:16	2

Tudi v drugi republiški ligi so tekovanja spomladanskega dela končana. Pred kratkim je bilo odigrano preloženo kolo. Rezultati: Žirovica : Kropa 3:0, Kočevje : Kranj 3:0, Jesenice : Kamnik 3:2, neodigrana je ostala samo tekma Črnivec : Kočevje, ki

pa ne more na razpored lestvice ki je po končanem spomladanskem delu naslednja:

Kropa	7	7	0	21:6	14
Črnivec	6	5	1	17:8	10
Jesenice	7	4	3	16:11	8
Kamnik	7	4	3	15:13	8
Kočevje	6	2	4	8:12	4
Žirovica	7	2	5	10:17	4
Izola	7	2	5	9:18	4
Kranj	7	1	6	6:19	2

Prvo mesto čvrsto drži neporažena Kropa, bolj zamotano pa je na dnu lestvice, kjer tičijo kar štirje kandidati za izpad iz lige: Kranj, Izola, Žirovica in Kočevje. Kakor v spomladanskem, tako bo verjetno odločala tudi v jesenskem delu razlika v setih.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO MODELARJEV V MARIBORU

Sedem prvih mest za Koprčane

Preteklo soboto in nedeljo so se v Mariboru pomerili najboljši modelarji iz vse Slovenije — skupno 75 tekmovalcev. Modelarji iz Maribora, Ljubljane, Kraja, Celja in Kopra so zastopali deset različnih kategorij modelov Jadrnih, motornih Colnov, hidrogliserjev in radijsko vodenih modelov.

Kljub hudi konkurenji, ki v bodočem obdobju Koprčanom se boj trd boj za ohranitev premio, so tekmovalci iz našega okraja zasedli kar sedem prvih mest. Zanimivo je to, da je bila na tem tekmovanju prekinjena tradicija številnih prejšnjih zmagovalcev, saj so se marljivim Izoljanom kar trije od sedmih pokalov izmaznili v Piran, Koper in celo v Ilirske Bistrici.

Republiški odbor Ljudske tehnike je podelil še posebne nagrade za najlepše izdelane modele. Tudi v tej di-

sciplini so Koprčani prejeli kar šest desetih nagrad.

Modelarji s Koprškega čaka temeljita preizkušnja na bližnjem državnem prvenstvu, ki bo, kot vse kaže, od 17. do 19. avgusta v Izoli. Na državnem prvenstvu modelarjev bo zastopan kar 19 tekmovalcev iz našega kraja.

LIPICA NA KRASU — VABLJIVA ZELENICA ZA DOMAČE IN TUJE TURISTE

BELE GRIVE v kraškem gaju

LIPICA vas vabi

Lipico naj vam predstavimo?

Poznate jo, kajne, in obiskali ste najbrž tudi že katerikrat tradicionalni konjenični turnir ter ste s kreplkimi ohi in ahi izražali občudovanje nad skorajda virtuožnimi bravurami svetovno znanih lipiških konj. Vendar boste radi potrdili, da vam Lipica in kobilarna v nedrilih te edinstvene kraške zelenice vedno zopet odkriva prijetja presečenja.

Gotovo ne veste, da obiskavci lahko letos občudujejo v hlevih ali na zelenih livadah 140 vitkih volnolokravnih lipicancev. Povsod na tem velikanskem posestvu jih boste srečali, toda nikar se ne spustite v beg, če boste zagledali v zelenem gaju vihajočo belo grivo, kot se je to zgodilo skupini tujih izletnikov. Kajti lipicanci so plemenite živali in verjamete ali ne — mnogi izmed njih imajo visoko šolo dresure. Da, visoka šola jahanja, imenovana tudi španska šola, ki jo vodi daleč po svetu znani mojster dresure tovarni Pečovnik s svojimi pomočniki, vecpi lipicancu tako eleganco, da njegov že tako prirojeni visoki »španski« korak navduši še tako zakrnjenega pusteža, ki mu po enkratnem obisku ne bo žal truda ne stroškov, da se bo potlej redno oglašal v tem edinstvenem kraškem gaju, ki ga je po čudnem naključju obdarila narava z bogatim zelenilom. Sredi kamnitega Krasa!

Razen v kolesarstvu so doslej zaključena tekmovalanja v vseh ostalih disciplinah iger. V teknu je zmagoval moštvo sindikalne podružnice Gradnje pred LIV Postojna, v vleki vrvi pa je vrstni red ekip naslednji: 1. LIV Postojna, 2. LM Postojna, 3. Mestne trgovine Postojna itd. V balinanju, ki je bila najmočnejša disciplina iger, so zavzeli prva tri mesta moštva GG (uprava) Postojna, GG — obrat Bukovje in Javor — obrat Belško.

Tretje športne igre delovnih kolektivov postojanske občine, ki so trajale nad mesec dni, bodo zaključili v nedeljo s svetano razglasitvijo rezultatov, podelitev pokalov in družabnim pokrovom pri Pivki jami.

Načrti so podrobni in vse načrti.

Tretje športne igre delovnih kolektivov postojanske občine, ki so trajale nad mesec dni, bodo zaključili v nedeljo s svetano razglasitvijo rezultatov, podelitev pokalov in družabnim pokrovom pri Pivki jami.

Bolje povedano: takšno kot je Lipica danes — z obnovljivim gostinskim objektom in lepimi sobami z nočišči — je predstavljal javnost pred komaj 2 tednom kolesarski izvozno-izvozni podjetja »Jadrana« v Sežani, ki je sprejel kobilarno v sestav svojega podjetja. S kakšnim smislon za ohranitev in nadaljnje razvijanje tega dragocenega objekta so se lotili urejanja Lipice pri »Jadrangu«, spoznavajo prav te dni številni domači in tujih gostje, ki jih je ta »kraški biser« sprejel nadve gostoljubno v novi preobleki in se v večjimi načrti za bočnost Lipice.

In vendarle je res, da poneni kljub bližnjemu štiristotemu jubilejnemu letu obstaja Lipica ta kraška oaza za tuje pravco odkritje. Kar se nam čestokrat zdi samo po sebi umevno, zna marsikad povsem drugače vrednotiti prefinjen čut za dragocenosti tujih gostov.

Kako danes cenijo lipicance v tujini, najbolj zgovorno dokazuje podatek, da kotira na primer v Nemčiji ta čistokrvni konj izrednih lastnosti najmanj 12.000 zahodnonemških mark.

Za švedske turiste je na primer postal Lipica sestavni del njihovega letovanja pri nas; pod dvignjeno zapornico,

na pravoučju, potem pa na prej, da poti v taborni.

Obratna stran je bila, kar ju doseževo. Novi šotor so postavili še bolj razpoliki, tako da je naš dom se vedno branič tabora 4. Na klice nama odgovori Marjan, v eni sliki mu priporudeva, da je moguč na Trisul II. Samo s stalnimi vrvimi si je treba zagotoviti vrnitev!

Otreseva se snega in zlezeva v šotor. Brž sva v spalni vrečah in zaspiva namesto da bi se najedla.

Vsi smo utrujeni od naporov prejšnjega dne in krepljini spancem nam vsem zelo dobro dene.

Zhubljava se lačna, kar se da.

»Hej, Belač, ali je to vsa hrana? Saj je ni niti za eno kosilo dovolj!« Kot orakel odmeva odgovor skozi četverja platna obenj šotorov.

»Nekaj malega je v tem šotoru. Skoraj vse, kar je v taboru 3 užitnega, je tukaj. Ostanek prineseta jutri Serpi.« Za večerjo bom spet lačni!

Potem zmanjšamo glasovne na sobno moč, morda začneva priravljati kuho. Poželjivo je edino konservo antipaste, kuhanja Lakomakt, faj — se želim na sladkorja dovolj. Juh nimava več. Najbolj kalorijno hrano stiskava za utrišnji veliki dan.

kjer so imeli pred vojno pre-

hod samo ljudje iz »višjih krogov« in je preprosta raja lahko samo ugibal, kaj skriva v nedrilih ta kraška zelenica, se sedaj srečujejo razen domačih gostov ljudje vseh narodnosti in poklicev. Lani so v Lipici z manjšo ambicijo po kar naj-

bolj množičnem obiskovanju te točke zabeležili več kot 15.000 obiskov. Letos bo go-

stov še več, kajti kolektiv

»Jadrana« iz Sežane je v teži, da bi lahko doživili de-

lovnih ljudje in seveda tudi tu-

ju obiskovalci Lipico in njene

znamenitosti zares neposredno,

sprejel v program tudi ja-

halmne ure. Za sorazmerno

majhen denar lahko tako

vsakodnevno uživa pod vodstvom

učitelja ali brez njega na hrbi-

tu plemenitega lipicanca in po

enourinem pouku iz jahanja se

lahko spretečne že pohvali, da

mu umetnost jahanja ni več

tuji.

Ce na eni strani opažamo,

da sodobnost in romantika ni-

Rodovnik lipiških konj je po skrbnem križanju najlepših in najbolj plemenitih živali že štiri stoletja znan po vsem svetu. Narava pa ni skorajila z lepoto oblik in linij, v Lipici pa lipicance z vso skrbijo negujejo in vzgajajo, da bodo te plemenite živali lahko občudovala še številna bodoča po-

kolenja.

Tuji odkrivajo

Lipico

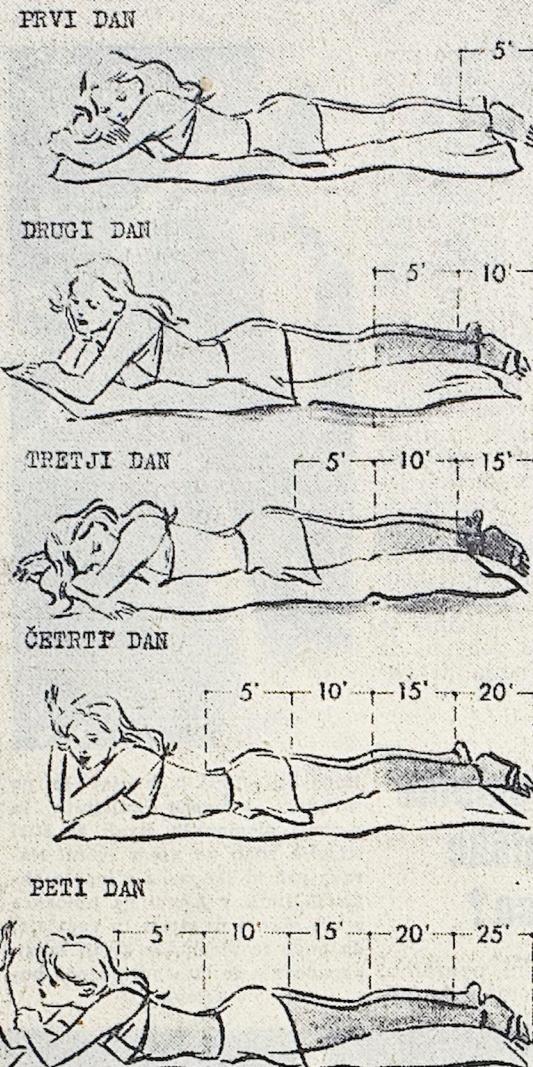
Bolje povedano: takšno kot je Lipica danes — z obnovljivim gostinskim objektom in lepimi sobami z nočišči — je predstavljal javnost pred komaj 2 tednom kolesarski izvozno-izvozni podjetja »Jadrana« v Sežani, ki je sprejel kobilarno v sestav svojega podjetja. S kakšnim smislon za ohranitev

SLOVENSKI Jadrana

KOPER — 13. JULIJA 1962

ZADNJA STRAN

LETO XI. — STEV. 29

Napoleonovi grenadirji v Piranu

Znameniti piranski Tartinjevi trgi so pred nedavnim zavzeli »Napoleonovi grenadirji« v pisanih uniformah in s trigelinkami na glavah. Sredi trga, na visokem odru, so bila postavljena vesala pod njimi pa gruča »sobojencev«. In »rabelj«

je že pripravljajo, da jim za vravote zadrže vrvi. Pred obsoho je oboljenec z zadnjimi tolali krepil »šupnik«. — No, vse skupaj, kolikor je bilo hudo na videz, le ni bilo tako hudo. Nemali so le enega izmed prizorov filma »Fra Daveloe«. Vse je ostalo zdravo in živo, Piranci pa so le uživali po svoje.

VLOMILEC S SLABIMI ŽIVCI

Ni vsako delo za vsakogar. Tako na primer ni priporočljivo, da bi imel človek, ki se preživlja z vlamjanjem, slabe živce. To je na lastni koži preskusil vlomilec, ki je neke noči vdrl v konfekcijsko trgovino v Pappenheimu (Zahodna Nemčija). Ko se je v poltemi plazil proti blagajni, je nenadoma zagledal v ogledalo samega sebe z revolverjem v roki. Tat je pomisli, da vidi nočnega čuvanja. Ves zbegani je nekajkrat ustrelil v ogledalo in nabrusil pete. Na cesti pa ga je zaustavil dežurni policaj in ga odpeljal.

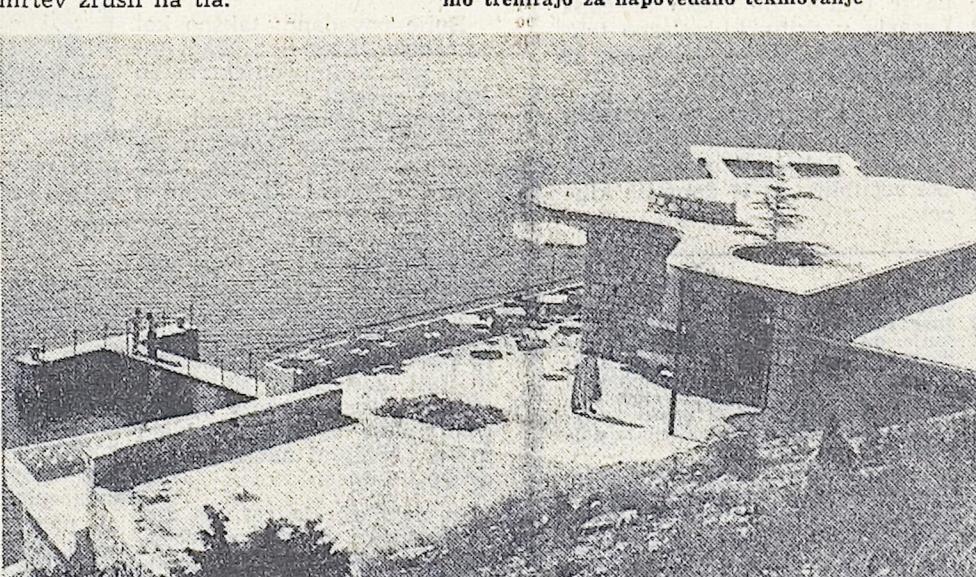
Za dan borce so v Tolminu oprli nov višefi most čez Tolminko, ki bo skrajšal pot z Tolminom, ki je vzdal 2 km. Tolmin namreč leži na malem polotoku, peščeni terasi med sotočjem rek Soče in Tolminke. Nad mestom pa se dviga znani kopasti gric, znan po imenu Kozlov rob, na katerem so še vidne razvaline starega gradu. Tu je ena izmed najlepših razglednih točk, ki jo radi obiskujejo domači in tudi turisti, kateri si spotoma ogledajo še Hudičev most v Tolminskih Koritih in znanu stavbo v Zadlaščici, kjer izpod Medvedje glave kipi slap. Medvedja glava je pravzaprav skalnatni bolvan, podoben medviji glavi, ki se je zagordil med dve steni in tvori tako tudi naravni most. Naš posnetek kaže viseči most.

COWBOY S PRAVIM OROŽJEM

Dečki se radi igrajo Indijance v kavboje. Za to igro pa je potrebno orožje. Kakršnokoli, ali iz pločevine, plastike, ali pa napravljeno iz lesa. Neki Rene Corbet pa ni bil zadovoljen z revolverjem iz plastične mase. Ko so se šli igrati kavboje, je izmaknil očetu revolver. V igri je pomeril na sošolca Jean-Pirrea in pritisnil na petelinu. Počilo je. Trinajstletni deček se je mrtev zrušil na tla.

Za »Trofejo Jadrana« v Piranu. — Na Dan vojne mornarice, 10. septembra, bo prisko v Piran 10 okrajin strelskih ekip iz Dalmacije ter Hrvatskega in Slovenskega Primorja, ki bodo tekmovali v strelijanju z malokalibrsko puško. Tekmovanje bo na novem strelšču v Piranu, kjer ga zdaj naglo gradijo in urejajo. Tekmovanje za »Trofejo Jadrana« bo pod pokroviteljstvom komandanta vojne mornarice admirala Mata Jerkovića. Na nasli fotografiji: piranski streliči sedajo z vso vnočino tečajo za napovedano tekmovanje

Slavni Limski zaliv je letos zadeba velika nesreča. Kar nenadoma so namreč poginile vse ostrige na gojilščinah in je tako nastala občutna gospodarska škoda v znesku okrog 18 milijonov dinarjev. Vzroki zdaj raziskujejo biološki laboratorijski vse države, pa tudi sicer se strokovnjaki ukvarjajo s tem problemom. Če namreč ne bo mogoče ugotoviti pravega vzroka, bodo verjetno morali opustiti gojitev ostrig, ker bi bilo preveliko tveganje. Ohranili pa so se tako imenovani »piðode« ali morske uši po slovensko. To so manjše črne školjke, ki jih je treba jesti kuhané oziroma parjenje za razliko od ostrig, ki jih jemo surove. Na slikah: gostišče nad Limskim kanalom

»Da bi ga vrag! Archyju nastavlja zanko,« je zamrmral Ferguson.

»Tudi meni se dozdeva nekaj takega,« je zašepetal Ham Sendwich. »Nič dobrega se ne obeta Archyju.«

Steelman je pogledal gosta in mu odgovoril:

»Tudi jaz sem šel tod mimo okrog pol devetih, pravzaprav je bilo že okoli devete.«

»Res? To je interesantno... zelo interesantno. Ste morda tudi vi srečali morivica?«

»Nisem; nikogar nisem srečal.«

»Aha. V tem primeru... довolite mi opazko... kakšno zvezimo ima ta vaša izjava s tem primerom?«

»Nikakrsne zvezne nimam... vsaj za sedaj. Pouparjam, da za sedaj nima nikakrsne zvezne,« je odgovoril Archy, za hip obmolnik, pa spet nadaljeval: »Morivica nisem srečal, vendar sem mu na sledi, v to sem prepričan, ker sem uverjen, da je morivec sedaj v težje sobi. Prosim vas, da greste drug za drugim mimo mene... tukaj, kjer je svetloba močnejša... da vidim vaša stopala.«

Ljudje so jeli vznemirjeno govoriti, vendar so se pokorili Archyjevi volji. Začel se je mimohod. Gost je vse to opazoval in si prizadeval, da bi ostal resen in neprizadet, in naj bo kakor hoče, to mu je tudi uspevalo. Steelman je počepnil, si zaklonil z rokama oči pred močno svetljavo in ostro premesl vsake nogi, ki je šla mimo njega. Petdeset ljudi je šlo enolično mimo njega — nobenega rezultata. Sedemdeset. Vsem se je začelo dozdevati in nesmiselnost. Gost je posmehljivo, a v ljudjini tonom dejal:

»Kaže, da so morivice danes zvezči sile redki.«

Ljudje so razumeli šaljivo stran te opazke in so se ji vladljuno nasmehnili. Se kakih deset kopacov je šlo mimo — vendar ne več s težkim korakom, marveč poskušajoč v kriveč se kakor baletke. To je bilo tako smešno, da se je sem in tja namrdnil celo dostojanstven gost. Potem pa je Steelman, ne da bi dvignil oči s poda, mahoma izprožil roko in kriknil:

»Tale je morivec!«

»Fetlock Jones? Mar je to mogoče?« so se vsi začudili in jeli na svoj način, s sočnimi in sliškovitimi opazkami, razlagati ves primer. Sredi tega hrupa je gost iztegnil roko s svojega skromnega prestola v znak, naj vsi umolknijo. Spoštovanje, ki ga čutijo ljudje do slavnih imen in osebnosti, je prišlo do izraza tudi tukaj. Kopaci so umolknili. Ko ni bilo v dvorani čuti drugega kot le pritajeno dihanje, je veliki detektiv slovesno in odločno rekel:

»To je že nekaj bolj resnega, ker zadeva življenje nedolžnega

Kje je kaj te dni

ZA ČISTOST IN PRISTNOST NAŠIH IMEN

ZVROČEK

Izvir reke Rizane so pravili in še pravijo domačini Zvroček. Na izviru ni vasi, vendar je bil kraj nekoč znan daleč po Istri zaradi cerkvice, ki je privabljala ob posebnih praznikih veliko ljudi. Kdaj in kako je nastal? Živa goračica pozna le obliko Zvročeka, a zaslediti moremo tudi star zapis Zvroček. To — očitno netično obliko — je prezel tu profesor Bezljaj v svoji knjigi »Slovenska vodna imena«.

Na slovenskem narodnem ozemlju imamo vsaj še dve podobni imeni izvirkov ali studencev. Prvi je kar v bližini, pri Koštaboni. Neki tamkajšnji studenec se imenuje Vroček ali Vročak. Drugi je Vrovec, izvirek pri Loki na Koroškem. Pa tudi drugi Slovani poznačajo takia ali sorodna imena, izvirkov. V Srbiji poznamo Vrutak, Vručak itd., na Ruskem Vrutjec itd. Iz Pleteršnika spoznamo, da smo nekoč res tudi Slovenci poznali za izvirek izraz vrótek. Nastal je po vsej verjetnosti iz stare oblike glagola vreti — vróti. Izrazov vroti in vrotek Slovenci ne poznamo več. Izumrla sta. Pra to pa do kazuje, kako staro je že ime Zvroček za izvir Rizane.

Osnova imenu sta torej glagol vroti in samostalni vroček, oziroma koren vro-, ki se je preoblikoval v vre- — vreti, vrelec, vreti na dan, izvirnik. Naš zvroček pa je nastal še s predpono iz- in se je ime pravtvo glasilo po vsej verjetnosti izvirov. Ije, kakov pri drugih predponah starejšega nastanka, odpadel, t, ki je bil prej t, pa se je spremenil v č. Tako smo dobili končno današnji zvroček, ki je iz splošnega imena izvirka postal nazadnje tudi krajevno ime Zvroček.

Tega častitljivega slovenskega imena zaradi novega turističnega podjetja ne smejo pahniti v pozabu. Podjetje samo se more imenovati pojavljuno, kraj in izvir pa ostanita Zvroček! Dolžnost našega tiska je, da to uveljavlji. R.

RADIO KOPER

Vsak dan razen nedelje poročila ob 7.30, 13.30, glasba za dobro jutro ob 7.15, 7.35, radijski dnevnik ob 15. uri.

NEDELJA, 15. julija:

8.40 Z vedro pesmijo v nedeljnični jutro — 9.00 Naša reportaža: »Na morju in v gorah« — 9.15 Zabavni zvoki — 9.45 Pojetja Ella in Louis — 13.30 Sosedni kraji in ljublj — 14.00 Glasba po željah — 15.00 Porocila — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.15 Poje ženski zbor prosvetnega društva »Janko Premrl-Vojšček« iz Podnosa p. V. Ivana Jeleriča — 15.30 Igrajo veliki zabavni orkestr.

PONEDELJEK, 16. julija:

13.40 Odlokni iz oper — 14.30 Od ansambla do orkestra — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Slovenske narodne.

TOREK, 17. julija:

13.40 V ritmu z malimi ansamblimi — 14.00 Paleta zabavnih popovk — 14.30 Igra orkester pionirjev iz Sofije — 14.45 Radovan Gobec: »Dobro srečo, domovina!« — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Poje ženski zbor »Svoboda« iz Celja p. v. Antonia Terzana.

SREDA, 18. julija:

13.40 Zabavni zvoki — 14.00 Odmevi iz Jugoslavije — 14.30 Za odih in razvedrilo igrajo in pojo George Liberace, Eddie Cochran, Duane Eddy, Carol Daniel e Günther Fuhlsch — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Poje ženski zbor »Svoboda« iz Celja p. v. Antonia Terzana.

CETRTEK, 19. julija:

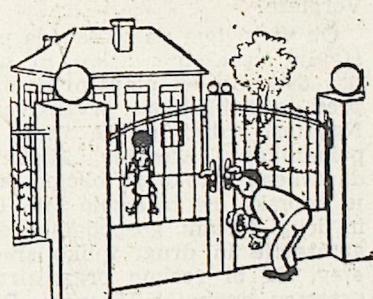
13.40 Filmske melodije iz orkestra Norman Leyden — 14.00 Glasba po željah — 14.30 Melodije za prijetno popoldne — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Domäde aktualnosti — 15.40 Glasbena medigrada.

PETEK, 20. julija:

13.40 Tri pesmi za zbor, klavir in orkester Ubaldha Vrabca — 14.00 Veden in popularno — 14.30 Iz operetnega sveta — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Domäde aktualnosti — 15.40 Glasbena medigrada.

SOBOTA, 21. julija:

13.40 Popevke in ritmi ob tu in tam — 15.15 Mali koncert zabavne glasbe — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Igra Kmečki oktet.

Stara navada — železna srajca!

Tovarišica, kar lepo po pravici bova pomerila!

človeka. Človeka, cigar nedolžnost je očitna! Človeka, cigar nedolžnost je mogoče dokazati! Poslušajte, kako bom z enim samim dejstvom zdobil to nesmiselno laž! Dragi prijatelji, ta mladenič je bil sinoči ves čas in neprestano z menoj!«

Te besede so napravile močan vtip. Ljudje so se resno in vprašajoče zagledali v Steelmana, toda Archy se je zadovoljno namaznil in odvrnil:

»Vedel sem, da je moral biti še nekdo z njim! Prišel je k mizi, si ogledal gostove noge, se zagledal v njegov obraz in odločno dejal: »Vi ste bili z njim! Stali ste slabih petdeset korakov vstran, medtem ko je Fetlock prižgal svečo, ki je pozneje pognala v zrak Flintowno bato. In ne samo to, vi osebno ste mu dali vžigalice, da je z njimi svečo prižgal.«

Gledavci so opazili, da je gost zinil, kot da bi ga nekdo s kolom po glavi; potem pa poskušal nekaj reči, toda z odgovorom se ni ravno dobro izkazal, zakaj zamrmral je:

»To... tole... to je neumnost... tole...« Steelman je izobil svoj očitni uspeh, da bi do kraja porazil svojega nasprotnika. Iz žepa je potegnil vžigalicu in jo dvignil, da bi jo mogli vsi videti.

»To je ena od teh vžigalic. Našel sem jo v tistem sodu... ena pa je ostala tam.«

Gost se je takoj znašel:

»Da... in obe vžigalic ste v sod podtaknili vi!«

Vsi so se strinjali s tem, da je bil to dober odgovor, toda Steelman se ni dal spraviti v kozji rog.

»To je voščena vžigalica, takšnih pa v tem taborišču sploh ni. Pripravljen sem, da me ljudje preščejo in da se prepričajo, da skatilca s takšnimi vžigalicami ni v mojem žepu. Dovolite, da tudi vas preščejo!«

Gost je otrmel nad Archylevom odgovorom. Prišel je v zaledje, dvakrat ali trikrat odprt ust, kot da bi hotel nekaj reči, pa ni ničesar rekel. Vsi so ga napeto gledali in čakali, kaj bo rekel, naposled ga je Steelman blago opomnil:

»Čakamo na vaš odgovor.«

Nekaj trenutkov je vladala tihota, potem pa je gost tiho stisnil skozi zobe:

»Ne dovolim, da bi me preiskali.«

Vsi so se komaj premagovali, da ne bi dali duška svojemu veselju. Z vseh strani se je slišalo:

»Po njem je! Archy ga je spravil na kolena.«

MARK TWAIN:

Stežosledec

»Seveda ve. Zlomka...«

Steelman je nadaljeval:

»Medtem ko smo bili mi pred dobro uro na kraju zločina, je zločinec vzel svedec in svečo, ki je z njima delal poskuse, iz skrivališča — bilo je res slabo skrivališče, in ju odnesel dve sto metrov daleč, v borov gozdček. Položil ju je pod neko deblo in dobro pokril z vejam. Prepričan je bil, da bo to skrivališče bolj zanesljivo. Toda jaz sem ju našel. Sveder ustrezra tisti lukanji v sodu. In sedaj...«

Veliki detektiv ga je ujedljivo prekinil: